

Prof. Dr. Ali TOKSARI
Erciyes Üniversitesi Rektör Yardımcısı

Değerli meslektaşlarım, basınımızın değerli mensupları, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitümüzün, İstanbul'un Fethinin 550. yılı münasebetiyle düzenlemiş olduğu sempozyuma hoş geldiniz. Hepinize saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

İstanbul'un fethi olayı sıradan bir tarihi olayı değildir. İstanbul'un fethi gerek Türk tarihi, gerekse dünya tarihi açısından son derece önemli hadiselerden birisidir. Bu fetihle, Türk ve dünya tarihinin seyri değişmiştir. İstanbul'un fethi neticesinde, Osmanlı İmparatorluğu bir bölge gücü olmaktan çıkmış bir dünya devleti olmuştur. Bir başka ifadeyle, diğer devletler açısından erişilmesi zor, ideal bir dünya devleti haline gelmiştir. Karadeniz, Marmara ve Ege denizleri artık bir iç denizi olmuştur. Dış politikalar takip edilirken bütün devletler, Osmanlı imparatorluğunun dünya siyaseti hakkındaki düşüncelerini nazarı dikkate alır hale gelmişlerdir. İstanbul'un fethiyle, Doğu Roma imparatorluğu yıkılmış, Batı için tam anlamıyla karanlık olan Ortaçağ kapanmış, aydınlık yeni çağ başlamıştır. İstanbul'un Fethi, dünya tarihi açısından önemli bir dönüm noktası olmuştur. Başta, yıkılan Bizans devletinin halkı olmak üzere bütün insanlık Osmanlının, (Türklerin, Müslümanların) hoşgörüsüne şahit olmuştur. Hepinizin bildiği gibi, Fatih'ten sonra İstanbul'da bulunan din adamları Ayasofya Kilisesine kapanmış, Hıristiyan halk kendilerine, zulüm yapılacağını, öldürüleceklerini beklerken, Fatih Sultan Mehmet hepsinin hayatını bağışlamış, onlara kendi inanç ve düşünceleri doğrultusunda yaşayabilme konusunda imkan tanımış, kiliselerini açık tutmuş ve böylece onlara ve dünyaya Türklerin engin hoşgörüsünü göstermiştir. İstanbul'un Fethi sırasında dönemin Patriği kendisine gelebilecek zarardan korkarak gizlenmiş, bir süre ortaya çıkmamıştır. Araştırma sonunda bulunan Patrik, Fatih Sultan Mehmet'in huzuruna getirilmiş ve bu büyük padişah dini konularda Patrikle tartıştıktan sonra, kendisinden düşüncelerini ihtiva eden bir metin getirmesini istemiştir. Bunun üzerine patrik tarihte **İtikatname** olarak bilinen 20 maddelik bir metni Fatih'e sunmuştur. Fatih de bunun üzerine onu tekrar Rum patriği olarak atamıştır. Böylece Bizans Hıristiyanları daha sonraki dönemde, Osmanlı'nın himayesinde düşünceleri ve inançları doğrultusunda, hayatlarını tam bir özgürlük ortamı içerisinde devam ettirmişlerdir.

Ben burada daha fazla zamanınızı almak istemiyorum. Konunun uzmanı bilim adamlarımız Fetih olayını bütün teferruatıyla ortaya koyacaklardır. Dışarıdan gelen bilim adamlarımıza hoş geldiniz diyor, sempozyumun başarılı geçmesi dileğiyle hepinize saygılarımı sunuyorum.